

**Chambre
des Représentants**

19 MARS 1952.

PROJET DE LOI

portant approbation des actes internationaux suivants :

- A. — Convention internationale pour l'amélioration du sort des blessés et malades dans les forces armées en campagne et annexes, signées à Genève, le 12 août 1949;
- B. — Convention internationale pour l'amélioration du sort des blessés, des malades et des naufragés des forces armées sur mer et annexe, signées à Genève, le 12 août 1949;
- C. — Convention internationale relative au traitement des prisonniers de guerre et annexes, signées à Genève, le 12 août 1949;
- D. — Convention internationale relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre et annexes, signées à Genève, le 12 août 1949.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE
ET DE LA FAMILLE⁽¹⁾,
PAR M. DEVILERS.

MESDAMES, MESSIEURS,

A l'initiative du Conseil Fédéral Suisse, une Conférence diplomatique a siégé à Genève, du 21 avril au 12 août 1949, aux fins d'examiner quatre projets de convention élaborés et approuvés par la 17e Conférence Internationale de la Croix-Rouge, qui s'est tenue à Stockholm en 1948.

⁽¹⁾ Composition de la Commission : M. Philippart, président; M. Clerckx, Mme Craeybeckx-Orij, de Moor-Van Sina, MM. Deschepper, Devilers, Eneman, Gilson, Goffin, Moriau, Scheere, Mme Van Daele-Huys, M. Verbist. — Mme Copée-Gerbinet, MM. De Cooman, Deltenre, Mme Fontaine-Borguet, MM. Messinne, Vangraefscheppe, Vercauteren, Vinck, Wostyn. — Cooremans, D'haeseleer.

Voir :

652 (1950-1951) : Projet de loi.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

19 MAART 1952.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring der volgende internationale akten :

- A. — Internationale overeenkomst voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de strijdkrachten te velde en bijlagen, ondertekend op 12 Augustus 1949, te Genève;
- B. — Internationale overeenkomst voor de verbetering van het lot der gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee, en bijlage, ondertekend op 12 Augustus 1949, te Genève;
- C. — Internationale overeenkomst betreffende de behandeling van krijgsgevangenen en bijlagen, ondertekend op 12 Augustus 1949, te Genève;
- D. — Internationale overeenkomst betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd en bijlagen, ondertekend op 12 Augustus 1949, te Genève.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE VOLKSGEZONDHEID
EN HET GEZIN⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER DEVILERS.

MÈVROUWEN, MIJNE HEREN,

Op uitnodiging van de Zwitserse Bondsraad kwam te Genève, van 21 April tot 12 Augustus 1949, een diplomatieke Conferentie bijeen ten einde vier ontwerpen van overeenkomst te onderzoeken, die uitgewerkt en goedgekeurd werden door de 17e Internationale Conferentie van het Rode Kruis, welke in 1948 te Stockholm gehouden werd.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie : de heer Philippart, voorzitter; de heer Clerckx, Mevr. Craeybeckx-Orij, de Moor-Van Sina, de heren Deschepper, Devilers, Eneman, Gilson, Goffin, Moriau, Scheere, Mevr. Van Daele-Huys, de heer Verbist. — Mevr. Copée-Gerbinet, de heren De Cooman, Deltenre, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Messinne, Vangraefscheppe, Vercauteren, Vinck, Wostyn. — Cooremans, D'haeseleer.

Zie :

652 (1950-1951) : Wetsontwerp.

H.

Le 12 août 1949, la Conférence a adopté le texte définitif des quatre conventions qui, « en témoignage de reconnaissance pour l'œuvre qui s'y accomplit depuis 87 ans en faveur des victimes de la guerre », seront connues désormais sous le nom de « Conventions de Genève ».

L'Acte final a été signé par les représentants de soixante et un Etats, au nombre desquels figurent toutes les grandes puissances.

Les signataires ont adopté en outre onze résolutions. Celle qui porte le n° 8 mérite d'être soulignée ici :

« La Conférence tient à affirmer devant tous les peuples :

» que ses travaux ayant été inspirés uniquement par des préoccupations humanitaires, elle forme le vœu ardent que jamais les Gouvernements n'aient besoin, dans l'avenir, d'appliquer les Conventions de Genève pour la protection des victimes de la guerre;

» que son plus vif désir est, en effet, que grandes et petites Puissances puissent toujours trouver une solution amiable à leurs différends par la voie de la collaboration et de l'entente internationale afin que la paix règne définitivement sur la terre. »

La Belgique s'est toujours loyalement associée à tous les efforts tentés sur le plan international pour le maintien de la paix.

Ses délégués ont pris une large part à l'élaboration des présentes conventions qui tendent à humaniser dans toute la mesure du possible, les conditions particulièrement atroces de la guerre moderne.

**

En sa séance du 20 février 1952, votre Commission a entendu un exposé très fouillé de M. le Secrétaire général du Département, analysant les textes des nouvelles conventions soumis à ses délibérations.

En voici l'essentiel :

**A. — Convention de Genève
pour l'amélioration du sort des blessés et des malades
dans les forces armées en campagne,
du 12 août 1949.**

La dernière convention sur le même objet datait de 1929.

La convention revisée procède des principes fondamentaux qui avaient déjà inspiré les versions antérieures : les militaires blessés ou malades, désormais sans défense, doivent être respectés et soignés sans distinction de nationalité; le personnel qui leur voue sa sollicitude, les bâtiments qui les abritent, le matériel qui leur est consacré, doivent être également protégés; l'emblème de la croix rouge sur fond blanc sera le signe de cette immunité.

Les textes de 1929 ont été précisés dans la plupart des articles; de nouvelles dispositions ont été admises : l'atteinte à la vie, la torture, l'abandon prémédité sont nommément désignés comme actes prohibés.

Les renseignements à donner sur les blessés capturés, les devoirs à rendre aux morts ont été précisés.

Une disposition nouvelle garantit aux habitants et aux sociétés de secours le droit d'assister les blessés et malades.

Op 12 Augustus 1949 hecht de Conferentie haar goedkeuring aan de definitieve tekst van de vier overeenkomsten, die « uit erkentelijkheid voor het werk dat er sedert 87 jaar ten voordele van de oorlogsslachtoffers wordt verricht », voortaan zullen bekend zijn onder de benaming van « Overeenkomsten van Genève ».

De slotakte werd ondertekend door de vertegenwoordigers van een en zestig Staten, waaronder al de grote Mogendheden.

De ondertekenaars hebben buitendien elf resolutien goedgekeurd. Resolutie 8 verdient hier te worden beklemtoond.

« De Conferentie wenst ten overstaan van alle volkeren vast te stellen :

» dat, in aanmerking genomen, dat haar werkzaamheden uitsluitend door menslievende overwegingen zijn geleid, zij innig hoopt, dat de Regeringen in de toekomst nimmer de Verdragen van Genève voor de bescherming van de slachtoffers behoeven toe te passen;

» dat het haar vurigste wens is, dat de Mogendheden, zowel grote als kleine, te allen tijde voor haar geschillen een vriendschappelijke oplossing zullen vinden langs de weg van samenwerking en overleg zodat voorgoed vrede op aarde moge heersen. »

België heeft zich steeds loyaal aangesloten bij al de pogingen, die op internationaal gebied werden aangewend voor het behoud van de vrede.

Zijn afgevaardigden hebben een ruim aandeel genomen in het uitwerken van deze overeenkomsten, die er toe strekken de bijzonder gruwelijke wreedheid van de moderne oorlogvoering in de ruimst mogelijke mate menselijker te maken.

Op 20 Februari 1952 hoorde uw Commissie een zeer omstandige uiteenzetting van de heer Secretaris-generaal van het Departement, die de teksten ontleedde van de nieuwe overeenkomsten die ons ter beraadslaging zijn voorgelegd.

Wij nemen er het voornaamste van over :

**A. — Overeenkomst van Genève
voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken,
zich bevindende bij de strijdkrachten te velde,
van 12 Augustus 1949.**

De jongste overeenkomst dienomtrent dagtekende van 1929.

De herziene overeenkomst vloeit voort uit dezelfde grondbeginselen waarop de vorige teksten steunden : de gewonde of zieke militairen, die voortaan weerloos zijn, moeten worden ontzien en beschermd zonder onderscheid van nationaliteit; het personeel dat ze verzorgt, de gebouwen waarin ze worden ondergebracht, het materieel dat voor hen bestemd is, moeten eveneens worden beschermd; het kenteken van het rode kruis op wit veld is het teken van bedoelde immuniteit.

De teksten van 1929 werden in de meeste artikelen nader bepaald; nieuwe bepalingen werden aangenomen : de aan slag op het leven, de foltering, de opzettelijke verlating, worden namelijk aangeduid als verboden handelingen.

De gegevens die nopens de gevangengenomen gewonden moeten worden verstrekt, alsmede de plichten die aan de doden moeten worden bewezen, werden nader bepaald.

Bij een nieuwe bepaling wordt aan de inwoners en aan de verenigingen tot hulpverlening het recht gewaarborgd, om gewonden en zieken bij te staan.

Le chapitre relatif au personnel sanitaire et religieux a subi une modification profonde.

Alors que le rapatriement immédiat de ce personnel, s'il tombait entre les mains de l'adversaire, était à ce jour la règle essentielle, la convention de 1949 prévoit la possibilité de le retenir pour soigner les prisonniers de guerre.

La Convention fixe le statut spécial de ce personnel retenu et les conditions de rapatriement du surplus, comblant ainsi une grave lacune.

Ces dispositions entraînent comme corollaire la retenue du matériel sanitaire également.

Signalons aussi une innovation de caractère humanitaire particulièrement importante : les aéronefs sanitaires seront autorisés, sous certaines conditions, à survoler les pays neutres.

Enfin, le « signe de protection » est entouré de garanties plus strictes; le signe « purement indicatif » est conféré largement aux sociétés de la Croix-Rouge.

**B. — Convention de Genève
pour l'amélioration du sort des blessés,
des malades et des naufragés
des forces armées sur mer, du 12 août 1949.**

La Convention dite maritime est un prolongement de la Convention de Genève pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les forces armées en campagne, dont elle adapte les dispositions à la guerre sur mer et révise, en fait, la Convention de La Haye de 1907.

Innovation importante : outre les blessés et malades des armées, une catégorie spéciale de victimes, les naufragés, tombe sous sa protection.

Les équipages de la marine marchande bénéficieront également de la Convention, pour autant qu'ils ne jouiront pas d'un traitement plus favorable en vertu d'autres dispositions du droit international.

Un chapitre spécial est consacré aux navires-hôpitaux et autres embarcations de secours.

Le personnel sanitaire, du fait des conditions prévalant sur mer, est l'objet d'une immunité plus libérale que sur terre.

Ce personnel, ainsi que l'équipage des navires-hôpitaux notamment, faisant partie intégrante du bâtiment, ne sauraient être ni capturés ni retenus.

Quant au personnel des autres navires, s'il peut, dans certains cas, être retenu, il doit être débarqué et se trouve alors régi par la Convention terrestre.

Les transports sanitaires maritimes sont soumis aux règles prévues dans la Convention terrestre.

Enfin, des prescriptions plus efficaces, relatives à la signalisation des navires-hôpitaux sont également prévues.

Het hoofdstuk dat verband houdt met het geneeskundig en het eredienstpersoneel heeft een grondige wijziging ondergaan.

Terwijl de onmiddellijke repatriëring van bedoeld personeel, indien het in handen van de vijand mocht gevallen zijn, tot nog toe als hoofdregel gold, wordt bij de overeenkomst van 1949 de mogelijkheid voorzien om het terug te houden om de krijgsgevangenen te verzorgen.

Het speciaal statuut van bedoeld teruggehouden personeel wordt door de Overeenkomst bepaald, alsmede de voorwaarden van de repatriëring van de overtallige personeelsleden, wat een erge leemte aanvult.

Uit bedoelde bepalingen vloeit eveneens het terughouden van geneeskundig materieel voort.

Wij wijzen verder op een nieuwigheid van menslievende aard en van bijzonder belang : de hospitaalvliegtuigen zullen, onder bepaalde voorwaarden, over de onzijdige landen mogen vliegen.

Ten slotte wordt het « beschermingsteken » strenger gewaarborgd; het « louter aanwijzend » teken wordt ruimschoots verleend aan de Rode-Kruis Verenigingen.

**B. — Overeenkomst van Genève
ter verbetering van het lot der gewonden, der zieken
en der schipbreukelingen
van de strijdkrachten ter zee, van 12 Augustus 1949.**

Deze overeenkomst, maritieme overeenkomst genaamd, is een aanvulling van de Overeenkomst van Genève ter verbetering van het lot der gewonden en der zieken bij de strijdkrachten te velde, waarvan ze de bepalingen aanpast aan de zeeoorlog. In feite herziet zij het Verdrag van Den Haag van 1907.

Belangrijke innovatie : behalve de gewonden en de zieken bij de strijdkrachten, wordt een bijzondere categorie slachtoffers, nl. de schipbreukelingen, onder haar bescherming gesteld.

De bemanningen van de koopvaardijvloot vallen eveneens onder de toepassing van de Overeenkomst, in zover ze geen gunstiger behandeling genieten krachtens andere bepalingen van het Internationaal Recht.

Een speciaal hoofdstuk is gewijd aan de hospitaalschepen en andere reddingsvaartuigen.

Het geneeskundig personeel geniet, wegens de bijzondere omstandigheden die op zee heersen, een ruimere immuniteit dan het personeel te velde.

Dit personeel, evenals o.m. de bemanning der hospitaalschepen, die een integrerend deel uitmaken van het vaartuig, kunnen noch gevangen genomen noch aangehouden worden.

Het personeel der andere schepen, dat in bepaalde gevallen wel mag teruggehouden worden, moet alsdan echter ontschept worden en is van dat ogenblik af onderworpen aan de Overeenkomst betreffende de landstrijdkrachten.

De geneeskundige transporten ter zee vallen onder de toepassing van de bepalingen der Overeenkomst betreffende de landstrijdkrachten.

Ten slotte worden ook doeltreffender voorschriften gegeven betreffende de kentekens voor hospitaalschepen.

**C. — Convention de Genève
relative au traitement des prisonniers de guerre,
du 12 août 1949.**

La nouvelle convention remplace celle de 1929.

Cette dernière a contribué d'une manière efficace, partout où elle a été appliquée, à la protection des millions de prisonniers de guerre qui ont pu s'en réclamer durant le dernier conflit. Toutefois, il est apparu unanimement, à ceux qui en ont eu le bénéfice comme à ceux qui ont dû l'appliquer, que sur de nombreux points elle devait être revisée, en raison des changements survenus dans la conduite de la guerre, dans les conséquences qu'elle entraîne, ou même dans les conditions de vie des peuples. Il convenait en particulier d'élargir le cercle des personnes habilitées à se réclamer de la qualité de prisonnier de guerre en cas de capture, d'assurer cette qualité aux membres des armées qui capitulent et d'éviter que des prisonniers ne s'en voient privés arbitrairement à un moment donné; il s'agissait aussi de régler avec plus de précision le régime même de la captivité, en tenant compte de l'importance prise par le travail des prisonniers, par les secours qu'ils reçoivent ou par les procès qui leur sont intentés; il était également nécessaire de réaffirmer le principe de la libération immédiate des prisonniers à la fin des hostilités; il fallait, enfin, donner aux organes chargés de veiller à leurs intérêts et à la bonne application des règles qui les concernent, une base et une efficacité aussi indépendantes que possible des relations politiques existant entre belligérants adverses.

Assurément, une grande partie des dispositions de la Convention de 1949 constituent des normes qui, à la rigueur, pourraient être déduites de la Convention de 1929. Toutefois, l'expérience a montré que la vie quotidienne des prisonniers dépend précisément de l'interprétation donnée à une règle générale. On a donc désiré traduire en dispositions expresses l'interprétation raisonnable qu'auraient dû recevoir certaines règles et qui ne leur a pas été donnée.

La définition des catégories de personnes ayant droit au traitement des prisonniers de guerre constitue un élément primordial de la Convention.

Des dispositions nouvelles traitent du personnel médical et religieux retenu pour assister les prisonniers.

Sont explicitement prescrites également l'obligation pour les belligérants d'ouvrir leurs camps de prisonniers au contrôle d'organismes neutres et celle de diffuser largement la connaissance de la Convention.

**D. — Convention de Genève
relative à la protection des personnes civiles
en temps de guerre, du 12 août 1949.**

Cette Convention constitue un progrès important du droit international écrit en matière humanitaire.

Elle tend à assurer, au sein même des horreurs de la guerre, le respect de la dignité de la personne humaine.

Le règlement concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, annexé à la IVe Convention de La Haye de 1907,

**C. — Overeenkomst van Genève
betreffende de behandeling der krijgsgevangenen,
van 12 Augustus 1949.**

De nieuwe Overeenkomst vervangt die van 1929.

Deze laatste heeft, overal waar ze werd toegepast, op doeltreffende wijze bijgedragen tot bescherming van de miljoenen krijgsgevangenen die er zich tijdens de laatste oorlog konden op beroepen. Nochtans is algemeen gebleken, zo aan hen die er het voordeel van genoten als aan hen die ze moesten toepassen, dat ze op talrijke punten zou moeten herzien worden, wegens de wijzigingen die zich hebben voorgedaan in de oorlogvoering, in de gevolgen die er uit voortvloeien, en zelfs in de levensvoorraarden der volkeren. Het kwam er vooral op aan de kring te verruimen van de personen die gerechtigd zijn zich in geval van gevangeneming te beroepen op de hoedanigheid van krijgsgevangene, deze hoedanigheid toe te kennen aan hen die deel uitmaken van capitulerende strijdkrachten, en te voorkomen dat ze aan sommige gevangenen op een gegeven ogenblik willekeurig ontnomen wordt; tevens diende met groter nauwkeurigheid het regime zelf van de gevengenschap geregeld, met inachtneming van de uitbreiding genomen door het werk der krijgsgevangenen, door de hulp die ze ontvangen en door de processen die hun worden aangedaan. Het was eveneens noodzakelijk nogmaals het beginsel te bevestigen van de onmiddellijke invrijheidstelling der gevangenen bij het einde der vijandelijkheden. Ten slotte moesten aan de organismen, die belast zijn te waken voor hun belangen en voor de stipte toepassing van de hen betreffende regelen, een grondslag en een doeltreffendheid verstrekt worden die zoveel mogelijk onafhankelijk zijn van de politieke betrekkingen tussen de oorlogvoerenden.

Gewis maken de bepalingen van de overeenkomst van 1949 grotendeels normen uit, die desnoods afgeleid zouden kunnen zijn uit de overeenkomst van 1929. De ervaring werd evenwel opgedaan dat het dagelijks leven van de gevangenen precies verband houdt met de interpretatie die aan een algemene regel wordt gegeven. Er werd dus gestreefd naar de omzetting in uitdrukkelijke bepalingen, van de redelijke interpretatie, die aan sommige regelen zou moeten zijn gegeven, wat het geval niet geweest is.

De vaststelling van de categorieën van personen, die aanspraak kunnen maken op de behandeling van krijgsgevangenen, maakt een overwegend bestanddeel van de overeenkomst uit.

De nieuwe bepalingen houden verband met het geneeskundig en eredienstpersoneel, dat teruggehouden is om de gevangenen bij te staan.

Insgelijks wordt de verplichting aan de oorlogvoerenden uitdrukkelijk opgelegd, om hun gevangenenkampen open te stellen voor neutrale organismen, en om de kennis van de overeenkomst ruim te verspreiden.

**D. — Overeenkomst van Genève
betreffende de bescherming van de burgers in oorlogstijd,
van 12 Augustus 1949.**

Het sluiten van deze Overeenkomst is een belangrijke vooruitgang van het geschreven internationaal recht op humanitair gebied.

Het doel is de eerbied voor de waardigheid van de menselijke persoon te verzekeren in het midden zelf van de oorlogsgruwelen.

In het reglement nopens de wetten en gebruiken van de oorlog te land, gevoegd bij het IVe Haagse Verdrag van

n'envisage la protection des civils, réserve faite de ce qui concerne les espions, que sous l'angle de l'occupation d'un territoire par une armée ennemie. Il se borne à énoncer quelques règles élémentaires à l'appui du principe que l'occupant est tenu de prendre « toutes les mesures qui dépendent de lui en vue de rétablir et d'assurer, autant qu'il est possible, l'ordre et la vie publics en respectant, sauf empêchement absolu, les lois en vigueur dans le pays ». Ainsi, « l'homme et les droits de la famille, la vie des individus et la propriété privée ainsi que les convictions religieuses et l'exercice des cultes doivent être respectés. — le pillage est formellement interdit, — aucune peine collective, pécuniaire ou autre, ne pourra être édictée contre les populations en raison de faits individuels dont elles ne pourraient être considérées comme solidiairement responsables ». Telles sont les dispositions principales de ce code, capital mais succinct, de l'occupation.

Or, le développement des armements, l'extension considérable du rayon d'action des armées grâce aux inventions réalisées depuis le début du siècle, ont montré, qu'en fait, les civils étaient bel et bien dans la guerre sujets aux mêmes dangers — parfois à de plus graves dangers — que les militaires.

La conférence diplomatique de Genève n'avait pas été convoquée pour reviser la IVe Convention de La Haye. Aussi bien, la Convention du 12 août 1949 relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre n'abroge-t-elle pas le Règlement concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre. Elle ne se substitue pas à ce texte, qui reste en vigueur; elle en complète fort heureusement certaines dispositions.

La Convention nouvelle tend à assurer le respect de la dignité et de la valeur de la personne humaine, en mettant hors de toute atteinte les droits qui lui sont, par essence, attachés et les libertés sans lesquelles elle perd sa raison d'être. En conséquence, elle prohibe principalement :

- a) les atteintes portées à la vie et à l'intégrité corporelle des êtres humains et notamment les tortures, les supplices, les traitements cruels;
- b) les prises d'otages;
- c) les déportations;
- d) les atteintes à la dignité des personnes, notamment les traitements humiliants et dégradants et les traitements discriminatoires fondés sur les différences de race, de couleur, de nationalité, de religion ou de croyance, de sexe, de naissance ou de fortune;
- e) les condamnations prononcées et les exécutions effectuées sans un jugement préalable prononcé par un tribunal régulièrement institué, assorti des garanties judiciaires reconnues comme indispensables par les peuples civilisés.

La Convention prévoit l'institution de zones et localités sanitaires et de sécurité, de zones neutralisées, la protection des hôpitaux civils, des mesures en faveur de l'enfance, l'échange de nouvelles familiales.

Dans tous ces cas, il s'agit de mesures d'une portée absolument générale pour lesquelles aucune discrimination n'est fondée, ni même pratiquement possible.

Au cours de l'échange de vues qui suivit l'intéressant commentaire que nous venons de résumer, plusieurs membres de la Commission ont exprimé le sentiment — unani-

1907, wordt de bescherming van de burgers slechts in verband met de bezetting van een grondgebied door een vijandelijk leger beschouwd, behoudens de bepalingen, die de spionnen betreffen. Het beperkt zich tot enige hoofdlijnen op grond van het beginsel volgens hetwelk de bezoeker gehouden is « alle maatregelen (te) nemen, die in zijn vermogen staan, ten einde zoveel mogelijk de openbare orde en het publieke leven te herstellen en te verzekeren en zulks, behoudens bepaalde verbinding, met eerbiediging van de in het land geldende wetten ». Bij voorbeeld, « de eer en de rechten van het gezin, het leven der personen en de particuliere eigendom, alsmede de uitoefening der erediensten, moeten worden geëerbiedigd — plundering is uitdrukkelijk verboden — geen gemeenschappelijke straf, in geld of van andere aard, zal kunnen worden uitgevaardigd tegen de bevolking op grond van persoonlijke handelingen, waarvoor zij in haar geheel niet als hoofdelijk aansprakelijk zou kunnen worden gehouden ». Zo luiden de voornaamste bepalingen van dit uiterst belangrijk, doch bondig wetboek van de bezetting.

Welnu, uit de ontwikkeling van de bewapening, uit de aanzienlijke uitbreiding van het operatiegebied van de legers dank zij de uitvindingen, die sedert het begin van de eeuw werden verwezenlijkt, is gebleken dat de burgers feitelijk aan dezelfde gevaren waren blootgesteld als de militairen, en soms aan grotere gevaren dan laatstbedoelden.

De diplomatische conferentie van Genève werd niet bijeengeroepen om de IVe Haagse Overeenkomst te herzien. Bij de Overeenkomst van 12 Augustus 1949 betreffende de bescherming van de burgers in oorlogstijd wordt het reglement nopens de wetten en gebruiken van de oorlog te land dan ook niet ingetrokken. De Overeenkomst neemt dus de plaats van laatstbedoelde tekst niet in, die van kracht blijft, doch sommige bepalingen er van worden zeer doeltreffend aangevuld.

De nieuwe Overeenkomst heeft ten doel de eerbied van de waardigheid en van de intrinsieke waarde van de menselijke persoonlijkheid te verzekeren, door de rechten te vrijwaren, die haar uiteraard eigen zijn, en de vrijheden, zonder dewelke zij haar reden van bestaan verliest. Derhalve worden voornamelijk verboden :

- a) aanslag op het leven en lichamelijke geweldpleging tegen menselijke wezens en in het bijzonder marteling, foltering, wrede behandeling;
- b) het nemen van gijzelaars;
- c) de deportatie;
- d) aanranding van de persoonlijke waardigheid, in het bijzonder vernederende en onterende behandeling en de verschillende behandeling volgens ras, huidkleur, staatsaanhorigheid, godsdienst of geloof, geslacht, geboorte of maatschappelijke stand;
- e) de uitgesproken vonnissen en de terechtstellingen zonder voorafgaande berechting door een op regelmatige wijze samengesteld gerecht dat alle gerechtelijke waarborgen biedt, door de beschaafde volkeren als onmisbaar erkend.

In de Overeenkomst wordt de instelling voorzien van veiligheidsgebieden en -plaatsen, van geneutraliseerde gebieden, alsmede de bescherming van burgerziekeninrichtingen, maatregelen ten behoeve van de jeugd, het uitwisselen van berichten van familiale aard.

In al de bedoelde gevallen geldt het maatregelen met een volstrekt algemene draagwijdte, waarover geen onderscheid verantwoord, noch zelfs praktisch mogelijk is.

In de loop van de gedachtenwisseling, volgend op de belangwekkende commentaar die we hierboven beknopt weergegeven hebben, gaven verscheidene leden der Com-

mement partagé d'ailleurs par tous les commissaires — qu'il y avait lieu de se réjouir du remarquable et généreux effort que concrétisent les Conventions de Genève en vue d'assurer, dans les circonstances cruelles de la guerre, le respect de la personne humaine.

Est-il permis d'espérer qu'elles seront à l'avenir loyalement appliquées au cours d'éventuels conflits par les pays belligérants ?

Le Parlement belge, nous en sommes convaincus, ratifiera à l'unanimité les Conventions de Genève que votre Commission unanime a approuvées sans réserves, après avoir rendu un hommage, combien mérité, au Comité International de la Croix-Rouge pour l'action qu'il déploie depuis tant d'années en ce domaine.

Le Rapporteur,
F. DEVILERS.

Le Président,
M. PHILIPPART.

missie uiting aan hun gevoelen — dat trouwens eenparig door alle Commissieleden werd gedeeld — dat er reden bestaat om zich te verheugen over de merkwaardige en edele pogingen, waarvan de Overeenkomsten van Genève blijk geven, met het oog op het vrijwaren, ook in de wrede omstandigheden van de oorlog, van de eerbied voor de menselijke persoonlijkheid.

Mogen wij hopen dat zij in de toekomst, bij mogelijke conflicten, door de oorlogvoerende landen loyaal zullen toegepast worden ?

Het Belgisch Parlement zal, wij zijn er van overtuigd, eenparig zijn bekrachtiging verlenen aan de Overeenkomsten van Genève, die Uw Commissie eensgezind en zonder voorbehoud heeft goedgekeurd, na een zeer verdiente hulde te hebben gebracht aan het Internationaal Comité van het Rode-Kruis, om de bedrijvigheid die het sedert zoveel jaren op dit gebied heeft aan de dag gelegd.

De Verslaggever,
F. DEVILERS.

De Voorzitter,
M. PHILIPPART.